

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

[REDACTED]
[REDACTED] v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí,
odboru zpracování informací ze dne 25. 3. 2008 čj. 100000/30-2008-RVI

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ze dne 25. 3. 2008 čj. 100000/30-2008-RVI se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Návrh žalobce, aby soud nařídil žalovanému, aby požadovanou informaci spočívající v poskytnutí informace, zda zastupitelský úřad ČR v Hanoji učinil jakékoliv podání, jednání nebo jiný úkon vůči orgánům veřejné moci Vietnamské socialistické republiky týkající se českých advokátů, poskytl, se zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného, kterým byla podle § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta stížnost žalobce ze dne 5. 3. 2008 na postup při vyřizování žádosti o informace a postup povinného subjektu byl potvrzen.

Žalobce v podané žalobě nejprve shrnuje, že požádal žalovaného o poskytnutí informací, zda Ministerstvo zahraničních věcí nebo zastupitelský úřad v Hanoji učinily jakékoliv podání, jednání nebo jiný úkon vůči orgánům veřejné moci Vietnamské socialistické republiky, týkající se českých advokátů. Žalovaný mu nejprve přípisem ze dne 6. 2. 2008 sdělil, že ze strany Ministerstva zahraničních věcí takové podání učiněno nebylo a následně přípisem ze dne 28. 2. 2008 mu bylo sděleno, že informace týkající se činnosti

českých advokátů byla obsahem jedné z diplomatických nót předaných v roce 2007, avšak s ohledem na její utajovaný charakter jí nelze poskytnout. Žalobce podal následně stížnost podle § 16a odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť měl za to, že žádosti nebylo vyhověno, přičemž v této situaci je povinností povinného subjektu vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Žalobce v žalobě uvádí, že žalovaný postupoval v rozporu s ust. § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož povinný subjekt poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon, přičemž na úpravu doprovodné informace se vztahuje ust. § 3 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, mezi něž náleží informace o její existenci, původu, počtu, důvodu odepření, době, po kterou důvod odepření trvá a kdy bude znova přezkoumán.

Žalovaný se v napadeném rozhodnutí nevypořádal zákonným způsobem s námitkami uvedenými v podané stížnosti a tím nepřípustně zasáhl do práva žalobce na svobodný přístup k informacím garantovaný Listinou základních práva svobod.

Žalobce proto navrhl, aby bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a požadovaná informace poskytnuta. Následně žalobce opravil návrh výroku tak, že žalobou napadené rozhodnutí se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobce žádal o poskytnutí informace, zda v roce 2007 učinilo Ministerstvo zahraničních věcí jakékoliv podání, jednání nebo jiný úkon vůči orgánům Vietnamské socialistické republiky, týkající se advokátů. Přípisem ze dne 6. 2. 2008 bylo žalobci odpovězeno, že ze strany žalovaného takové podání učiněno nebylo s tím, že bude ještě prověřeno, zda nějaké podání neučinilo Velvyslanectví České republiky v Hanoji. Přípisem ze dne 6. 2. 2008 pak bylo žalobci sděleno, že informace týkající se českých advokátů byla součástí jedné z diplomatických nót předaných orgánům Vietnamské socialistické republiky; současně bylo žalobci sděleno, že se jedná o dokument utajovaného charakteru a nelze mu jej poskytnout.

Pokud žalobce ve své žádosti ze dne 24. 1. 2008 žádal rovněž o informaci spočívající v nahlédnutí do veškerých souvisejících písemností, šla nad rámec zákona o svobodném přístupu k informacím, který informaci definuje tak, že se jí rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část zaznamenaný na jakémkoli nosiči, tj. lze žádat o poskytnutí existujícího dokumentu, nikoli o povolení k učinění určitého úkonu. Žalobce přitom o poskytnutí nějakého konkrétního dokumentu nežádal.

Žalovaný je tak toho názoru, že žádost žalobce byla vyřízena, když na dotaz, zda bylo učiněno podání vůči orgánům Vietnamské socialistické republiky, mu bylo sděleno, že takové podání učiněno bylo. Jelikož tedy nebyly informace žalobci odmítnuty, nebyl důvod pro vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Žalovaný k tomu uvádí, že předmětný dokument, o který žalobci zřejmě jde, je dokumentem utajovaného charakteru a i opakovaná žádost o jeho poskytnutí, jakkoli bude případně formulována, bude muset být s odkazem na § 7 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítnuta.

Žalobce následně podáním doručeným soudu dne 2. 2. 2010 opravil žalobní petii tak, že se dožadoval, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a nařídil žalovanému, aby požadovanou informaci spočívající v poskytnutí informace, zda zastupitelský úřad ČR

v Hanoji učinil jakékoliv podání, jednání nebo jiný úkon vůči orgánům veřejné moci Vietnamské socialistické republiky týkající se českých advokátů, poskytl.

Dalším podáním učinil repliku k vyjádření žalovaného, v níž zdůraznil, že požadavek o nahlédnutí do listin, ve kterých je zachycen obsah požadované informace, je zcela legitimní a v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím. Dále uvedl, že způsob, jakým povinný subjekt zdůvodnil neposkytnutí požadovaných informací je nepřezkoumatelný a tudíž nezákonný.

Městský soud v Praze nařídil k projednání věci ústní jednání na den 23. 2. 2010. Žalobce se z tohoto jednání omluvil, žalovaný při tomto jednání setrval na stanovisku, že žalobce měl žádat nikoliv nahlédnutí do spisu nebo do uvedené listiny, ale přímo o poskytnutí této listiny, což však neučinil. Navrhl proto, aby byla žaloba zamítnuta.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce dne 24. 1. 2008 zaslal žalovanému žádost o informaci formulovanou doslovně takto: „Ve smyslu zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, Vás žádám o sdělení informace, která se týká postupu Vašeho Zastupitelského úřadu Hanoji. Žádám Vás o sdělení zda jste v roce 2007 učinili jakékoliv podání, jednání nebo jiný úkon vůči orgánům veřejné moci Vietnamské socialistické republiky, týkající se českých advokátů. Pokud ano, žádám o informaci spočívající v nahlédnutí do veškerých písemností, které se k tomu vztahují.“

Sdělením ze dne 6. 2. 2008 čj. 10000/7-2008-RVI bylo žalobci sděleno, že „žádné takové podání ze strany MZV v roce 2007 učiněno nebylo. Pokud jde o ZÚ Hanoj, situaci prověřujeme a budeme Vás informovat nejpozději do konce února letošního roku.“

Dalším sdělením ze dne 28. 2. 2008 bylo žalobci sděleno, že informace týkající se činnosti českých advokátů byla součástí obsahu jedné z diplomatických nót, předaných v roce 2007, ale vzhledem k tomu, že se jedná o dokument utajovaného charakteru, nelze jej poskytnout.

Dne 5. 3. 2008 podal žalobce stížnost dle § 16a odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím. Uvedl, že z obsahu sdělení vyplývá, že povinný subjekt žádosti nevyhověl, a proto měl postupovat podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce vyjádřil nesouhlas s označením požadovaného dokumentu jako utajovaného a uvedl, že je nepřijatelné, aby povinný subjekt nevyhověl žádosti pouhým sdělením, a to tak, že ani neuvede, o jaký stupeň utajení a druh ochrany utajení se jedná.

Stížnost byla vyřízena žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 25. 3. 2008 čj. 100000/30-2008-RVI tak, že stížnost byla zamítnuta a postup povinného subjektu potvrzen.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí je uvedeno, že žádost o informace byla vyřízena, když bylo žalobci sděleno, že úkon byl učiněn. Na požadavek formulovaný jako žádost o informaci spočívající v nahlédnutí do spisu povinný subjekt zcela správně věcně nereagoval, neboť taková žádost jde jednoznačně nad rámec zákona o svobodném přístupu k informacím a odkaz na tento zákon je tedy věcně naprosto neodůvodněný. Nejde o žádost o poskytnutí zaznamenané informace, ale o povolení určitého jednání. V rámci odpovědi na základní žádost o informace proto povinný subjekt pouze informoval o tom, že požadovaný dokument je utajovaného charakteru, čímž korektně a dostatečným způsobem reagoval na uvedený požadavek.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Mezi účastníky řízení je v dané věci spor o to, zda žalobcevo podání ze dne 24. 1. 2008 je možno považovat za žádost o informaci ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím nebo nikoli, a to pokud jde o část tohoto podání, která byla formulována jako žádost o „informaci spočívající v nahlédnutí do veškerých písemností...“

Z citované formulace je dle názoru soudu jednoznačně zřetelné, že žalobce požaduje to, aby mu bylo umožněno seznámit se s obsahem specifikované písemnosti a žádá tedy o poskytnutí informací zachycených na této listině. To musí platit nutně tím spíše, že žádost je výslovně označena jako „žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb.“ Pokud žalovaný tvrdí, že se nejedná o žádost o poskytnutí informace, ale o žádost o povolení učinit určitý úkon, je nutno takový výklad označit za nepřiměřeně formalistický, jdoucí k tíži účastníka řízení a tedy nepřipustný. Podle názoru soudu je zřejmé, že žalovanému muselo být bez nejmenších pochybností zcela jasné, čeho se žalobce domáhá a co požaduje.

K uvedenému závěru lze dospět i úvahou a maiori ad minus. Žadatel o informaci má podle zákona o svobodném přístupu k informacím právo na to, aby mu povinný subjekt (za splnění zákonných předpokladů) poskytl přímo kopii listiny, o níž žadatel požádá. Požádá-li pak žadatel pouze o to, aby do listiny nahlédl, jedná se o požadavek menší nežli požadavek přímo o poskytnutí kopie listiny. Proto lze dovodit, že i takto formulovanou žádost lze požadovat za žádost o poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

Žádost o poskytnutí informace nahlédnutím může mít legitimní odůvodnění např. i v tom případě, pokud by žadatel měl zájem např. o poskytnutí části většího souboru písemností, aniž by bez znalosti celku mohl přesně specifikovat tu část, o níž má zájem. V takovém případě je logický postup, kdy se nejprve nahlédnutím seznámí s obsahem celku a požádá o poskytnutí kopií pouze části těchto listin. Takový postup bude v důsledku znamenat menší zatížení jak pro povinný subjekt, tak i pro žadatele a není důvod, proč by takový postup neměl podléhat režimu zákona o svobodném přístupu k informacím.

Vzhledem k výše uvedenému pak je zřejmé, že žádost žalobce v části, v níž se domáhal nahlédnutí do předmětných písemností, nebyla řádně vyřízena, když žalovaný mu požadované informace ani neposkytl ani nevydal rozhodnutí o jejich odepření. Žalovaný proto postupoval chybně, pokud stížnost zamítl a postup povinného subjektu potvrdil.

Žalobce se současně (podle poslední formulace žalobního petitu) domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost požadovanou informaci poskytnout s poukazem na ust. § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle tohoto ustanovení při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

V daném případě však není předmětem žaloby rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, ale rozhodnutí o stížnosti. Předmětem přezkoumávaného rozhodnutí tedy nebyla otázka, zda žalobci měla či neměla být poskytnuta požadovaná informace, ale pouze

to, zda jeho žádost byla vyřízena (bez ohledu na to jak). Z uvedeného důvodu soud tento návrh žalobce zamítl.

Soud zdůrazňuje, že se v tomto řízení nemohl zabývat otázkou, zda žalobci měla být požadovaná informace poskytnuta nebo nikoli, popř. zda neposkytnutí informací bylo řádně odůvodněno, neboť pro to nebylo v tomto řízení místa. Touto otázkou se ostatně nezabýval ani žalovaný v přezkoumávaném rozhodnutí, jak již bylo uvedeno shora. Poté, co povinný subjekt případně vydá rozhodnutí o odepření informací a nezjedná-li nápravu nadřízený orgán (tj. ministr zahraničních věcí), může se teprve poté žalobce domáhat u soudu přezkoumání otázky, zda žalobce měl právo na poskytnutí požadovaných informací anebo nikoli a zda povinný subjekt neposkytnutí informací řádně odůvodnil.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě částečně vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce tedy měl ve věci úspěch pouze částečný, zjedné poloviny. Stejně tak žalovaný byl ve věci z jedné poloviny úspěšný, a proto soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[REDACTED]